

Találkozások

1. Kávézóban

(Helyszín: egy homályos kávézó.)

(A bárpultnál ülök.)

(Kabátom zsebében összehajtott napilap.)

– Bocs, de felhúznál valami pulcsit, vagy magadra terítenél valami kendőt?

– Tessék?

– Szeretnék a szemedbe nézni, miközben beszélgetünk.

– De hát nem is beszélgetünk.

– Hanem?

– Most szólítottál le. Ez még nem beszélgetés.

– Őszinte leszek: fel szeretnék szedni.

– Elég rossz duma.

– Szerintem is. Mindig is zavartak az igekötők, főleg amikor el kell választani az igétől. Talán jobban hangzana, ha azt mondanám, hogy szeretnék felszedni... De ebben nem vagyok biztos.

– Egyre jobb.

– Tessék?

– Szeretem az olyan férfiakat, akik grammatikai problémákról filóznak, miközben a melleimet bámulják.

– Ez megnyugtató. Abban jó vagyok. Igazság szerint mindenben jó vagyok. De most innom kell valami töményet. És azt ajánlom, hogy nézd ezt el nekem, ha nem akarsz csalódni az éjszakában.

– Ezt meg hogy érted?

– Úgy, hogy ha kellő mennyiséget magamba döntök, magabiztosabb leszek, ezáltal a partnereimnek is jobb lesz. Tehát nagyon megéri azt az egy-két decit.

– Kedves, hogy gondolsz a nőkre is.

– Negatív! Ha többet adok a nőknek, többet is kapok. És igen, ez önző dolog.

– Szóval nálad vagy nálam?

– A fene tudja. Induljunk el, és majd meglátjuk útközben.

– Te merre laksz?

– Ugyanarra, amerre te is.

– Te tudod, hogy hol lakom?

– Persze. Én mindenkit tudok, hogy hol lakik.

– Na tessék! Itt egy újabb nyelvtani torzszülött. Az a tárgy eset az ige előtt... Felháborító!

Talán jobb lenne, ha úgy mondanám, hogy mindenkiről tudom, hogy hol lakik; de ez valahogy nem áll a számra.

Nem veszik észre, mi fontos, nyelvüket összezavarták.¹

– És filóztál és most még a melleimet sem bámultad közben...

– Bocs.

– Szóval mehetünk?

– Induljunk.

2. Újvidéken

(Egy szemafor oszlopától kb. két méterre.)

(És az Isten sem nézne rám haraggal,

csak mosolyogva suttogná a szélben:

Szegény eltévedt, fáradt kicsi angyal.²)

– Szóval a Detelinarát keresed?

– Igen, azt.

– Annyit tudok, hogy Újvidéken van. Tehát aránylag jó helyen jársz. De pontosan nem tudom megmondani. Sajnos, nem ismerem elég jól a várost, annak ellenére, hogy már jó néhány éve itt élek.

– Akkor bocs...

(Elindul az ellenkező irányba.)

(Megragadom a karját.)

– Várj, talán tudok segíteni. Mert sok mindent tudok. Például azt is tudom, hogy ez a Limán egyes, egy kicsivel arrébb van a négyes. Arról, hogy kettes meg hármas is volna, nem tudok, de valószínűnek tartom.

Ja, meg a Telepet is ismerem. De oda ne menj, ott magyarok vannak.

– Te is magyar vagy, nem?

¹ D. J.: Őszintén megdicsérik az egész világot

² D. J.: Mosolygó, fáradt kívánság

- Az legyen az én bajom.
- Talán szégyelled?
- Nem, egyáltalán nem. De próbáltál már magyarul kenyeret venni Újvidéken? A jobbik esetben nem értik meg, amit mondasz.
- És a rosszabbik eset?
- Ha megértik, és nem adnak.
- Na mindegy, hagyjuk. A média tele van az ilyen hülyeségekkel.
- Egyezem. Gyerünk inkább a lakásomra. Van egy Újvidék-térképem. Azon mindent meg lehet találni. Még az autóbuszok vonala is be van jelölve.
- És melyik busz megy a Detelinarára?
- Fogalmam sincs. De a hetes meg a tizenegyes körbemegy a városon. Azok minden kis zugba bemennek. Talán a Detelinarára is. De nem garantálom. Habár már utaztam velük. A négyessel is utaztam már, de soha nem szerettem. Írtam is egy verset róla, a címe Négyes busz. Végállomás.
- Biztos érdekes, de ez most nem segít rajtam.
- Tehát egyetlen megoldás létezik: gyere fel hozzám. Mondom, hogy van egy térképem. Sőt, azt hiszem, még egy félüvegnyi töményem is van... Ha érted, mire gondolok.
- Persze, hogy értem, olvastam az előző párbeszédedet, úgyhogy még csak meg sem lepődöm. De most tényleg a Detelinarára kell mennem.
- Sajnálom. Sok szerencsét!
- Köszí.
- És én is.

3. Szenttamáson

- (Helyszín: a kitért karú nővel ékesített tér.)
- (Állapot: tanácstalanul nézelődöm.)
- (Reakció: megindulok keleti irányba.)
- Bocs, a Tuk nevű városrészt keresem. Ha tudnál segíteni...
- Sajnos, nem tudom, merre van.
- Azt hiszem, valami magyarok lakta városrész. Állítólag a város (vagy talán nagy falu?) keleti oldalán van.
- Nem igazán ismerem a régi elnevezéseket.
- Gion is írt róla.
- Hm?
- Még így sem?
- Nem olvasok.
- (Nevet.)
- És erre büszke is vagy?

- Nem vagyok büszke, de szerintem csak a lúzerek olvasnak.
- Ezt hogy érted?
- Azok olvasnak, akiknek nincs életük, és képtelenek arra, hogy valami értelmeteset tegyenek, tehát lúzerek.
- Azt hiszem, ez jogos. És az írók?
- Azok is lúzerek. Mivel képtelenek arra, hogy megéljék a dolgokat, így hát leírják.
- Azt hiszem, megint igazad lehet. És azok, akik a könyvekben szerepelnek?
- A kitalált figurákra gondolsz?
- Igen.
- Azok kitaláltak. Nem léteznek. Azokról nincs véleményem.
- És ha azt mondanám, hogy most te is egy ilyen figura vagy?
- Akkor nem hinném el. Mert én létezem. Meg is érinthetsz, ha gondolod.
- Kösz, de meg kell találnom a Tukot. A Kálvária is a közelben van, legalábbis én ezt vettem ki a Virágos Katonából.
- A Kálvária? Na ott élnek az igazi lúzerek!
- (Mosolygok.)
- Tehát sokat olvasnak.
- (Nevet.)
- Nem, azok nem olvasnak.
- Mindegy. Azt hiszem, ma már nem találom meg a Tukot. Talán nem is akarom. Ha nincs más dolgod, beülhetnénk valahova, hogy jobban megismerjük egymást.
- Inkább menjünk egyenesen hozzám. A szüleim egész héten nincsenek otthon.
- Jó ötlet. Sör vagy bor?
- Bor.
- A sör nem elég romantikus?
- Pontosan.
- Esetleg valami töményet mellé?
- A bor jó lesz!
- (Nevetve.)
- De ha közben elalszom, akkor az a te hibád lesz.
- Ne aggódj, majd felébresztelek.
- Megnyugtató.
- (Bemegyek a boltba.)

4. Zentán. A könyvtárban

(Egy asztalnál ülök, éppen most tettem le a hétvégi Magyar Szót.)

– Szia!

– Szia!

– Meglepő, hogy egy ilyen gyönyörű nővel találkozom a könyvtárban.

– Kösz... Azt hiszem...

– Ne haragudj, hogy ilyen közvetlen vagyok, de tényleg teljesen ledöb-
bent, hogy ilyen testtel mit keres valaki a könyvtárban.

– Te is elhitted, hogy csak a csúnya nők lehetnek olvasottak?

– Azt hiszem, igen. De ugye nincs harag?

– Persze, hogy nincs. Valami konkrétat keresel, vagy csak nézelődsz?

– Őszintén szólva csak azért jövök el évente párszor ebbe a könyvtárba,
hogy a látványt élvezzem.

– Ezt meg hogy érted?

– Szerintem ez Vajdaság legvilágosabb könyvtára. Szeretek csak úgy
állni a polcok között, mesterséges fények nélkül, és mégis mindent látni.

– Elég furcsa szokás.

– Az, de nekem nagyon tetszik.

– Talán egyszer majd én is kipróbálom.

– Sok szerencsét hozzá. Egyébként te mit olvasol szívesen?

– A klasszikusokat kedvelem igazán. Mostanában viszont Wass Albert
könyveivel ismerkedem.

– Hát igen. Mostanában elég népszerű lett, de ez nem is baj, vélemé-
nyem szerint.

(Leemel egy könyvet a polcra.)

– Erről mit gondolsz?

– A gólyakalifa? Szerintem nagyon jó választás, habár én már elég ré-
gen olvastam. Nem sok mindenre emlékszem, de megfogott az, ahogyan
álom és valóság egybemosódik benne. Vagy éppen hogy szétválik? A fene
se tudja... Biztosan nem bánod meg, ha elolvasod.

– Jól van. Hiszek neked.

– Egyébként gondolkoztál már azon, hogy milyen lehet egy regényben
szerepelni?

– Azt hiszem, igen.

– És szerinted jó?

– Az a műtől függ...

– Mit szólnál ahhoz, ha azt mondanám, hogy most egy regényben sze-
repelsz, ami egyelőre még nem is regény?

– Jót nevetnék rajta.

– De most komolyan. Amit most elmondunk egymásnak, azt szóról szóra leírom. És hozzácsapom a már elkészültekhez. Ha eléri a hétszáz oldalt, akkor elmondhatom magamról, hogy jól dolgoztam.

– Miért pont hétszáz oldalt?

– Mert az most olyan menő. Nagyregényt írni... Még ha a végén nem is nevezhetjük regénynek.

– És miről fog szólni?

– Arról, hogy úton-útfélen nőket szedek fel, és mindegyikkel elmeséltem az életét. Olyasmi lenne, mint a Sahriár éjszakái... Nem tudom, ismered-e a művet. Egy emberről szól, akit mindig meglátogatnak valami nők, és közben mindent elmesélnék a vén kurafinak.

(Nevet.)

– De ő csak tíz-egynéhány nőről írt. Én viszont legalább ezeregyről szeretnék írni. Mint Az ezeregyéjszaka meséiben... Azt hiszem, Sahriár az a kalifa az ezeregyéjszakából. De ebben nem vagyok biztos.

– Szóval én lennék az egyik?

– Pontosan. Csak az a gond, hogy én, bármennyire is szeretnék a nők lelkébe belelátni, csak magamról írok. Még a nőkben is magamat találok meg.³

– Ez elég beteges...

– Gondolod? A másik gond az, hogy ha minden nőre egy oldalt szentelek, akkor az már legalább ezer oldal, és ebben még nincsenek benne a leírások, csak tisztán a párbeszéd. Talán nem is lesznek benne leírások, így kispórolnám az unalmas részeket, amelyek szerintem igenis szükségesek, még ha nem is olyan izgalmasak.

– És mi lesz a címe?

– Ezer és egy nő, vagy valami hasonló.

– Mintha hallottam volna ilyenről. Ez nem lenne lopás?

– Talán. De ezen még nem gondolkodtam. Egyébként ha befejezted a keresgélést, kimehetnénk a parkba. Van nálam egy üveg sör. Ott megihatnánk, közben pedig beszélgethetnénk.

– Te sörrel a táskádban jársz könyvtárba?

– Miért ne?! Szóval?

– Rendben, csak előbb aláírom a kartont. Egy pillanat.

– Jól van, rendezd el, én kint megvárlak.

Epilógus. A szobában. Dráma!!!

(Szín: szoba egy toronyház hetedik emeleti lakásában. Az ablak tárva-nyitva, beszűrődnek a nagyvárosi éjszaka zajai, fényei. Az enyhe szellő időnként gyengéden megtáncoltatja a hófehér függönyt. A szobában sötétség, csak a hangtalanul fénylő televízió világítja meg a szereplők arcát.)

(Szereplők: egy férfi és egy nő. Mindketten alsóneműben. Az ágyon fekszenek, egymás mellett.)

– Tényleg elmész?

– Azt hiszem, igen.

– Nem gondoltad meg magad?

– Nem.

(Csönd.)

– Bepakoltál a bőröndbe?

– Be.

– Még azt a fehér inget is, amit...

– Azt is.

– Jól van.

(Csönd.)

– Írtam egy verset.

– Nekem?

– Akár.

(Az éjjeliszekrény fiókjából egy papírszeletet húz elő.)

– Olvasd el.

(Olvas.)

*Aludni nem tudok, a fütty, a kürt kísért,
elröppent már az angyal is, ki lenne...*

– Hagyd abba!

(Csönd.)

– Még mindig cigizel?

– Igen.

– Gyújts rá!

– Rendben.

– Most olvasd!

(Rágyújt.)

(Olvas.)

*Aludni nem tudok, a fütty, a kürt kísért,
elröppent már az angyal is, ki lenne öröm,
kínzó és forró ráncok gyűrődnek lepedőmon...⁴*

⁴ D. J.: Álmatlan éjszaka

– Ne folytasd!
 (Csönd.)
 – Ha elmész, akkor is írni fogsz?
 – Nem.
 – Miért nem?
 – Ott az életem lesz költészet.
 (Csönd.)
 – Szeretsz?
 – Igen.
 – Ott is szeretni fogsz?
 – Mindenhol.
 – Akkor miért hagysz itt?
 – Nem tudom.
 (Csönd.)
 – Mi lesz a dolgod?
 – Még nem tudom pontosan.
 – A fizetésed?
 – Tűrhető.
 – Velem mi lesz?
 – Az tőled függ.
 – Veled akarok menni.
 – Nem lehet.
 – Miért nem?
 – Csak...
 (Csönd.)
 – Ha elviszel, én leszek a múzsád.
 – A múzsák megfojtják a művészetet.
 – Nem értelek.
 – Nem baj.
 (Csönd.)
 – Biztos, hogy nem mehetek veled?
 – Igen, biztos.
 – Akkor jó éjszakát!
 – Neked is.
 (A bal oldalamnál heverő távirányítóért nyúlok, kikapcsolom a televíziót.)
 (Kint felerősödik a szél, egy autó erőset fékez, lányok nevetnek.)

*Sötétben áll az erkély és hús eső szemerkél,
 alszik a rózsagömb is a vékony, csonka póznán
 s elgondolkodom: ha most csöndesen kilópóznám
 s rózsát szednék csokorba, többet százezernél...*

(Lassan mindketten elalszunk.)

Az epilógus epilógusa

- Benedek Miklós?
- Igen.
- Szeretnék valamit kérdezni.
- Csak nyugodtan.
- Szóval, olvastam az előző párbeszédet, és nem hagy nyugodni az a monogram.
- Melyik?
- A D. J. Ki az a szerző?
- Kosztolányi DeJó.
(Aranyosan könyörgőre fogja a dolgot.)
- De most komolyan. Tényleg érdekel.
- Dsida Jenő.
- Miért pont ő?
- Csak. Egyébként megiszol velem valamit?
- Ha meghívsz...
- Pincér! A szokásosat!
- Nekem pedig egy...
- A szokásosban már a te italod is benne foglaltatik.
- És honnan veszed, hogy nekem tetszeni fog a... Fúj, vodka! Ez az, amivel kielégíted a nőket?
- Azt hiszem, igen.
- Amikor a tömény italról írtál, nem a vodkára gondoltam. Talán brandy vagy whisky. De vodka? Nem túl kifinomult.
- Én sem szeretem. De ettől igazán megjön az önbizalmam... Hiszen olvastad...
- Az epilógusban szereplő nő a feleséged volt?
- Dehogy.
- Akkor egy komoly barátnő?
- Ha ezalatt azt érted, hogy szinte már nála laktam, akkor igen. Elég komolyan belehabarodtam.
- És hova indultál, amikor az a párbeszéd lezajlott?
- Azt hiszem, hozzád.
- Én úgy vettem ki, hogy új állást kaptál, távol a lakóhelyedtől.
- Így is felfoghatjuk.
- Azt hiszem, értem. De volna még egy kérdésem: ezek a beszélgetések tényleg megtörténtek, vagy csak kitalálad őket? Honnan vetted például, hogy vannak olyan nők, akik szeretik, ha a mellüket bámulják, miközben velük beszélnek? Ezt biztosan valahol olvastad.

- Igen, a nők szemében.
- Ez elég művészi volt.
- Én mindig művészi vagyok. Még szarás közben is.
- Ez pedig közönséges.
- Igen. Művészi és közönséges. Ez teljesen kimeríti számomra a modern művészet fogalmát. Tehát nagyon modernnek tarthatom magam ezek után.
- Mit értesz azon, hogy modern?
- Azt nem tudom. De én az vagyok. Mert mi más lehetnék? Egészségünkre!
- Egészségünkre! De én konzervatív vagyok.
- Én is.
- Mármint... Úgy értem, szex közben semmi extrém pozíciót nem vállalok be.
- Nekem megfelel.
- És kizárólag óvszerrel.
- Én is úgy gondoltam.
- És ha azt mondtam volna, hogy kizárólag óvszer nélkül?
- Én akkor is ugyanígy válaszoltam volna.
- (Szünet.)
- Ezt is leírod?
- Persze. Én mindent leírok. Remélem, nem gond.
- Nem. Sőt!
- Akkor jó. Pincér! Fizetek!

P. S.:

(Szoba egy toronyház hetedik emeletén.)

(Talán ugyanaz a szoba.)

(Fékcsikorgás, nevetés.)

*És egyszer, tudom, te is elmégy
a nyughatatlan árnyak útján.
Mogorva lesz, üres és értelmetlen
a hóbaguggolt kis fagyos faház.⁶ –*

– Dejó?

– Az.

(Elalszik.)